

HIRVATİSTAN ÖRNEĞİNDE BALKAN COĞRAFYASINA AİT BİR TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETİMİ KAYNAKÇASI

Cem ERDEM*

Özet: *Hırvat- Türk ilişkileri uzun yıllar devam etmiş ve büyük bir kültür daresi içerisinde gelişme imkânı bulmuştur. Bu etkileşim içerisinde toplumların birbirini tanıma ihtiyacı hem dil hem kültür alanında kendisini göstermiştir. Bu çalışmada Hırvatistan Zagreb Üniversitesi Oryantal Araştırmalar Türkoloji bölümünde Türk dili edebiyatı ve kültürü öğretiminde kullanılan kaynakça ve üzerine yapılan değerlendirmeler yer almaktadır. Elde edilen bulgular kaynakların özellikle dil alanında yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Tarihe ait kaynakların ise dil kaynaklarından sonra önemli bir yere sahip olduğu göze çarpmaktadır.*

Anahtar Kelimeler: *Türk dili ve edebiyatı öğretimi, Türkoloji, Hırvatistan.*

A Turkish Language and Literature Teaching Bibliography Belonging to Balkanic Geography in the Case of Croatia

Abstract: *Croatian-Turkish relations have lasted for many years and found opportunity to develop in a huge cultural cycle. Communities' needs to know each other in this interaction emerged in the area of both language and culture. In this study, the bibliography, which was used in Turkish language, literature and culture teaching in Croatia Zagreb University Oriental Researches Turcology Department, and the assessments made upon it are examined. Obtained findings put forward that sources focus especially on language field. On the other hand, it draws attention that sources about history have an important role after the sources about language.*

Keywords: *Turkish language and literature teaching, Turcology, Croatia.*

Giriş

Türklerin Hırvatlarla olan ilişkilerinin tarihsel geçmişini, Varna (1444) ve İkinci Kosova (1448) muharebelerine kadar götürmek mümkündür. On altıncı asrın sonlarına kadar Hırvatistan; sancak beyleri tarafından idare edilmiş, 1583'te eyalet durumuna getirilerek beylerbeylerinin idaresine verilmiştir (Karatay, 2006). Hırvat-Türk halklarının 253 yıllık doğrudan temas ettiği dönemde pek çok Hırvat siyasetçi ve bilim adamı Osmanlı Devleti'nde önemli mevkilere gelmiştir. Bu ilişkiler aynı zamanda Türk kültürünün Balkan topraklarında hızla yayıldığı bir döneme dek gelmektedir.

Hırvatistan'daki Türkoloji araştırmalarının akademik tarihi Zagreb Üniversitesi Oryantal Araştırmalar Bölümünde, 19. yy'm sonlarında başlamıştır (Vlašić, 2015). Bilimsel olarak Türkoloji'yi araştıran ilk kişi, arkeolog ve tarihçi Ćiro Truhelka'dır

* Dr., Katedra Studiów Azjatyckich Uniwersytet. Poznan / POLONYA. E-posta: cemerdem@gmail.com ORCID No: 0000-0002-1482-7901

(Bajraktarević, 1951). İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi'nin ilk Türkçe öğretim görevlisi ise Aleksej Olesnicki'dir. Aleksej Olesnicki, 1936-1937 yaz döneminde Türkçe dersleri vermiş, 1943'te doçent olmuş ve aynı yıl vefat etmiştir. Böylece Türkoloji araştırmaları, müstakil bir bölüm olarak ayrılmadan kaldırılmıştır (Bajraktarević, 1951). Olesnicki'nin vefatından sonra genel dilbilim ve oryantal araştırmalar bölüm başkanı akademisyen Mislav Ježić, Türkoloji araştırmalarını bu bölüme bağlamıştır. Bu birleşimden sonra Türkoloji bölümü için Ekrem Čaušević'in ders vermesi planlanmıştır. Čaušević, Saraybosna Üniversitesinde çalışmış, Çağdaş Türkçe, Osmanlı Türkçesi, Türk dillerinin tarihi gibi alanlarda çalışmalar yapmıştır. 1987'den 1992'ye kadar Saraybosna Türkoloji bölümünde müdür ve Oryantal Araştırmalar Bölümü'nde bölüm başkanı olarak çalışmıştır (Vlašić' 2015). Čaušević, bu tarihten sonra ise Zagreb Türkoloji bölümünde çalışmalarını devam ettirmiştir.

Balkanlarda gerçekleştirilen Türk dili ve edebiyatı çalışmaları pek çok yönden Türk dili, tarihi ve kültürü araştırmalarına önemli katkılarda bulunmuştur. 1992 yılından sonra müstakil bir bölüm olarak çalışmalarına devam eden Zagreb Türkoloji bölümü yetiştirdiği öğrencilerle Türkoloji alanına önemli araştırmacılar kazandırmıştır. Bu bölümde yürütülen dersler ve kullanılan kaynaklar, bu alanda yetişen araştırmacıların ilgi alanları ve yeterliliklerini de doğrudan etkilemiştir.

Zagreb Türkoloji Bölümü Avrupa'daki genel Türkoloji bölümleri için önemli olan Çağdaş Türkçe, Çağdaş Türk edebiyatı, İslam medeniyeti, eski ve yeni Türk toplumlarının genel ve kültürel tarihi gibi derslere sahiptir. Ancak Zagreb'i diğer Türkoloji fakültelerinden farklı kılan özelliği Osmanlı diline, Çağdaş Türkçeye kısmen Arapçaya ve Osmanlı Devleti'nin kültür ve tarihine verdiği önemdir. Bu bilgi birikimi Hırvatistan'la ilgili Osmanlı dokümanlarını ve sözlü kaynakları okumaya, anlamaya olanak sağlamaktadır.

Bologna öncesi, Türkoloji ders programı Hırvatistan'da dört eğitim-öğretim yılı boyunca sürdürülmekteydi. 2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren Hırvatistan'daki bütün fakültelerde olduğu gibi Zagreb Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesinde de Bologna eğitim sistemi olarak adlandırılan yeni öğretim programı işlevsellik kazandı. Bologna, eğitim ders müfredatı, lisans ve yüksek lisans aşamalarını kapsamakta, lisans programı altı dönemden, yüksek lisans programı dört dönemden oluşmaktadır. Böylelikle 2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren programı; öğrencilerin ekonomi, kültür, kütüphane, bürolar, ticaret acenteleri vb. alanlarda çalışmasına olanak sağlayacak yeterlilikleri içermektedir. Lisans öğrencileri Türkoloji başta olmak üzere kültür, diplomasi ve ekonomi alanlarında çalışma imkânı bulmaktadırlar. Türkoloji bölümü genel olarak her yıl otuz öğrenci almaktadır.

Yurt dışında Türk dili ve edebiyatını konu edinen üniversitelerde yapılan çalışmaları değerlendirmenin Türklük araştırmaları için önemli olduğu belirtilmektedir (Çetin ve Eskimen, 2012). Bu çalışmada Balkan coğrafyası Hırvatistan örneğinde gerçekleştirilen Türk dili ve edebiyatı öğretimi kaynakçası ele alınmıştır. Kaynakça, lisans ve yüksek lisans derslerine aittir. Kaynaklar ilgili ders programlarına ait planlar incelenerek elde edilmiştir. Ele alınan kaynakça 21. yüzyılda Balkan coğrafyasındaki Türk dili ve edebiyatı öğretimine kaynak eserleri ve dolayısıyla bu coğrafyada Türkoloji alanında önemli görülen eserleri ortaya koyması bakımından dikkat çekicidir. Bu çalışma aynı zamanda Türk dili ve

edebiyatı öğretimi etkinliklerinde yararlanılan kaynakların derslere ve dillere göre dağılımı ortaya koymaktadır.

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi Kaynakçası

- Abboud, P. F. (1983). *Elementary Modern Standard Arabic I*, Cambridge University Press.
- Alavi, Bozorg i Lorenz (1974). *Manfred: Lehrbuch der persischen Sprache*, Leipzig.
- Andrews, W. G., Black, N. & Kalpaklı, A. (2006). *An Anthology of Ottoman Poetry*, priredili: University of Texas Press.
- Artuç, İbrahim. (2004). *The Rebirth of a nation. The Turkish war of Independence*. vol. 1, 2. İstanbul.
- Atabay, N. & Kutluk, İ. & Özel, S. (1983). *Sözcük türleri*, Ankara.
- Atabay, N. & Özel, S. & Çam, A. (1981). *Türkiye Türkçesinin Sözdizimi*, Ankara.
- Bainbridge, M. (1993). *The Turkic Peoples of the World*. London.
- Banguoğlu, T. (1986). *Türkçenin grameri*, Ankara.
- Barjaktarević, F. (1962). *Osnovi turske gramatike*, Beograd.
- Baskakov, N. A. (1969). *Vvedenie v izučenie tjurkskih jazykov*, Moskva.
- Blair, S. S. & Bloom, J. M. (1995.). *The Art an Architecture of Islam 1250-1800*, Yale University Press, New York.
- Bozkurt, F. (1992). *Türklerin Dili*, İstanbul.
- Buğday, K. (2009). *The Routledge Introduction to Literary Ottoman*, Routledge.
- Cankay, S. (1998). *Untersuchungen zu den redeenleitenden Verben im Deutschen und Türkischen: Kontrastive Sprachanalyse*.
- Čaušević, E. & Schulze, W. & Haarmann, H. & Kappler, M. (2002). *Turksprachen*. U: Wieser Enzyklopädie des europäischen Ostens, Band 10 Lexikon der Sprachen des europäischen Ostens /Herausgegeben von M. Okuka unter Mitwirkung von G. Krenn/, Klagenfurt, pp.777-836.
- Čaušević, E. (1994). *Struktura turske rečenice.Prilog kontrativnoj analizi sintakse turskog i hrvatskog jezika*. SL 37. 5-34.
- Čaušević, E. (1995). *Nominalizacija u turskome jeziku (I).Prilog kontrativnoj analizi sintakse turskog i hrvatskog jezika*. Suvremena lingvistika (SL) 40. 33-50.
- Čaušević, E. (1996). *Gramatika suvremenoga turskog jezika*, Zagreb.
- Čaušević, E. (1997). *Nominalizacija u turskome jeziku II. Prilog kontrativnoj analizisintakseturskog i hrvatskog jezika*. SL 43-44. 29-60
- Čaušević, E. (1997). *Adverbijalizacija u turskome jeziku*. Prilozi za orijentalnu filologiju (POF) 46/1996. 13 -37.
- Cowan, D. (1958). *Modern Literary Arabic*, Cambridge University Press.
- Daiber, H. (2004). *Borba za znanje u islamu: neki historijski aspekti*, Sarajevo.
- Davison, R. (1998). *Turkey: A short history*. Huntingdon: Eothen.
- Develi, H. (2009). *Osmanlı Türkçesi Kılavuzu*, İstanbul.
- Du Ry, Carel, J. (1971). *Islamski svijet*. Preveo Zvonimir Sušić, Rijeka.
- Duraković, E. (2007). *Orijentalizacija. Univerzum sakralnog teksta*. Sarajevo.
- Elementary Modern Standard Arabic I*, (1983). Cambridge University Press.
- Empire in the Early Modern World*. (1995). London-New York..
- Eren, H. (1998). *Türklük Bilimi Sözlüğü*, Ankara.
- Erguvanli, E. (1984). *The Function of Word Order in Turkish Grammar*, Los Angeles.
- Esposito, John L, (2000). *The Oxford History of Islam*,Oxford University Press, New York.

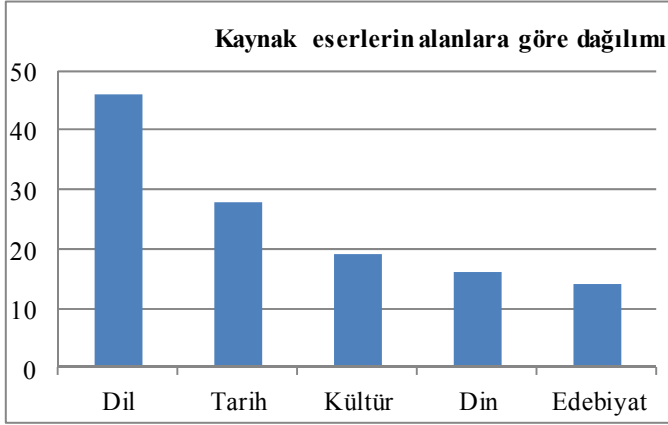
- Ettinghausen, R. & Grabar, O. (1989). *The Art and Architecture of Islam 650-1250*, Penguin books, London.
- Evin, A. (2004). *Türk romanının kökenleri ve gelişimi*, İstanbul.
- Faroqhi, S., Mc Gown, B., Quatert, D. & Pamuk, Ş. (2000). *An economic and social history of the Ottoman Empire. Volume two: 1600-1914*. Cambridge.
- Faroqhi, Suraiya. (2000). *Subjects of the Sultan. Culture and Daily Life in the Ottoman Empire*. London-New York.
- Finkel, Caroline. (2005). *Osman's Dream. The Story of the Ottoman Empire 1300-1923*. London.
- Gencan, T. N. (1966). *Dilbilgisi*, İstanbul.
- Gibb, E. J. W. (1900). *A History of Ottoman Poetry (6 vol.)*, London.
- Glinka, J. (2007). *Biblija i Kur'an. Što ih povezuje, što razdvaja?*. Preveo Mato Zovkić.
- Goffman, Daniel. (2002). *The Ottoman Empire and Early Modern Europe*. Cambridge.
- Golden, P. B. (1992). An introduction to the history of the Turkic peoples: *ethnogenesis and state formation in medieval and early modern Eurasia and the Middle East*. Wiesbaden Harrassowitz
- Goodwin, G. (1992). *A History of Ottoman Architecture*, Thames and Hudson, London
- Grönbech, K. (2000). *Türkçenin yapısı* (çeviren M. Akalın), Ankara.
- Hagopian, V. H. (1907). *Ottoman-Turkish Conversation-Grammar*, Heidelberg.
- Halman, T. S. (2007). *Rapture and revolution: essays on Turkish literature*, Syracuse University Press.
- Halman, T. S. (2007). *Türk Edebiyatı Tarihi*, sv. 3, Ankara.
- Hengirmen, M. (1995). *Türkçe Dilbilgisi*, Ankara.
- Hillenbrand, R. (1999). *Islamic Art and Architecture*, Thames and Hudson, London.
- Hiti, Filip, (1967). *Istorija Arapa*, I.P. "Veselin Masleša", Sarajevo.
- Hoag, J. D. (2004). *Islamic Architecture*, Electa, Milano.
- Ihsanoglu, E. (2004). *Obrazovanje i nauka u Osmanskoj državi*", u: *Historija osmanske države i civilizacije*. Sarajevo.
- İnalçik, H. (1999). *An Economic and Social History of the Ottoman Empire. Volume one: 1300-1600*. Cambridge.
- İnalçik, H. (2002). *Osmansko Carstvo. Klasično doba 1300.-1600.* (4. poglavlje: „Religija i kultura u Osmanskom Carstvu“, 205-255), Srednja Europa, Zagreb.
- İhsanoglu, E. (ed.) (2002). *History of the Ottoman State, Society and Civilisation*. vol. 1, 2. İstanbul.
- Janc, Z. (1985). *Islamska minijatura (Umjetnost na tlu Jugoslavije)*, Jugoslavija-Spektar-Prva književna komuna, Beograd, Zagreb, Mostar.
- Janković, S. (1987). *Arapski izgovor s osnovama arapskog pisma*, Svjetlost, Sarajevo.
- Jansky, H. (1986). *Lehrbuch der türkischen Sprache*, (überarbeitet u. erweitert von Landmann, A.), Wiesbaden
- Kabaklı, A. (1997). *Türk Edebiyatı*, sv. 4, İstanbul.
- Kafesoğlu, I., Yıldız, H. Dursun, Merçil, E. & Saray, M. (1994). *A Short History of Turkish-Islamic States (Excluding the Ottoman State)*, Ankara
- Karaç, Z. (2010). *Tursko-islamska arhitektura i umjetnost*, u: *Hrvatska umjetnost. Povijest i spomenici: 394-415*, IPU, Školska knjiga, Zagreb.
- Karaörs, M. (1993). *Türkçenin söz dizimi ve cümle tahlilleri*, Kayseri.
- Kerslake, C. (1998). Ottoman Turkish, str. 179-202. U: *The Turkic Languages* (ed. by L. Johanson and E. A. Csató), London & New York.
- Kıral, F., Pusch, B., Schönig, C Yumul, A. (2007). *Cultural changes in the Turkic world*, Würzburg: Ergon.
- Kinross, P. (2001). *Atatürk. Rebirth of a nation*. London.
- Kissling, H. J. (1960). *Osmanisch-Türkische Grammatik*, Wiesbaden.

- Kononov, A. N. (1956). *Grammatika sovremennogo tureckogo literaturnogo jazyka*, Moskva, Leningrad.
- Kononov, A. N. (1982). *Istorija izučeniya tjurkskih jazykov v Rossii*. Nauka, Moskva.
- Korkmaz, R. (2006). *Yeni Türk edebiyatı: el kitabı (1839-2000)*, Ankara.
- Kovalev, A. A. & Şarbatov, G. Ş. (1969). *Učebnik arapskogo jazika*, Moskva.
- Kreutel, R. F. (1965). *Osmanisch-Türkische Chrestomathie*, Wiesbaden.
- Kudret, C. (1987). *Türk Edebiyatında Hikâye ve Roman I: Tanzimat'tan Meşrutiyet'e kadar (1859-1910)*, İstanbul, 1987.
- Kunt, M. & Woodhead, C. (1989). *Süleyman the Magnificent and His Age. The Ottoman*. Longman London.
- Laoust, H. (1989). *Raskoli u islamu*. Preveo Tarik Haverić. Zagreb.
- Lewis, B. (1979). *Svijet islama. Vjera – Narodi – Kultura*. “Jugoslovenska revija” i “Vuk Karadžić”, Beograd.
- Lewis, B. [ur.] (1979). *Svijet Islama. Vjera, narodi, kultura*, Jugoslovenska revija, Vuk Karadžić, Beograd.
- Lewis, B. (2001). *The Emergence of Modern Turkey*. Oxford.
- Lewis, G. L. (1997). *Turkish Grammar*, Oxford.
- Louis, B., Boratav, P. N. & Deny, J. (1956.). *Philologiae Turcicae Fundamenta I*. Wiesbaden.
- Mango, A. (2000). *Atatürk*. London.
- Mango, A. (2004). *The Turks today*. London.
- Mantran, R. (2002). *Istorija Osmanskog Carstva*. Beograd.
- Matuz, J. (1992). *Osmansko Carstvo*. Zagreb.
- McCarthy, J. (1997). *The Ottoman Turks: an Introductory History to 1923*. London-New York.
- McCarthy, J. (2001). *The Ottoman Peoples and the End of Empire*. New York.
- Meyerovitch, Eva de Vitray (1988). *Antologija sufijjskih tekstova. Prevela Mirjana Dobrović*. Zagreb.
- Michell, G. [ur.] (2002). *Architecture of the Islamic World*, Thames and Hudson, London
- Milot, J., R. (1982). *Islam i muslimani*, preveo Bonaventura Duda, Kršćanska sadašnjost, Zagreb.
- Muftić, T. (1982). *Arapsko pismo*, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo.
- Muftić, T. (1997). *Arapsko-bosanski rječnik*, El-Kalem, Sarajevo (stari naslov: *Arapsko-srpskohrvatski rječnik*).
- Muftić, T. (1998). *Gramatika arapskog jezika*, Sarajevo.
- Murphey, R. (1989). *Ottoman Warfare 1500-1700*. Cambridge.
- Nametak, F. (1997). *Divanska književnost Bošnjaka*, OIS, Sarajevo.
- Nilsson, B. (1985.). *Case Marking Semantics in Turkish*, Stockholm.
- Ortaylı, I. (2003). *Najduži vek Turske imperije*, Beograd Finn, Robert, *Türk Romanı: İlk Donem (1872-1900)*, İstanbul.
- Oto-Dorn, K. (1971.). *Islamska umetnost*, Bratstvo jedinstvo, Novi sad.
- Purnamdarian, T. (2005). *Persian for Foreigners (An Elementary Course)*, Tehran.
- Quataert, D. (2000). *The Ottoman Empire, 1700-1922*. Cambridge.
- Redžić, H. (1982). *Islamska umjetnost (Umjetnost na tlu Jugoslavije)*, Jugoslavija-Spektar-Prva književna komuna, Beograd, Zagreb, Mostar
- Redžić, H. (1983). *Studije o islamskoj arhitektonskoj baštini*, Veselin Masleša, Sarajevo
- Rice, D. T. (1968). *Islamska umetnost*, Jugoslavija, Beograd
- Roemer, R. H. (2000). *History of the Turcic peoples in the preislamic period, Histoire des peuples turcs à l'époque pré-islamique*. Berlin, Schwarz.
- Róna-Tas, A. (1991). *An Introduction to Turkology*, Szeged.

- Róna-Tas, A. (1998). *The Reconstruction of Proto-Turkic and the Genetic Questions*, U: *The Turkic Languages* (ed. by L. Johanson and É. Á. Csató), London, New York. (str. 67-80).
- Said, E. W. (1999). *Orijentalizam*, Zagreb.
- Schimmel, A. (1992). *I am Wind You are Fire: The Life and Work of Rumi*, Shambhala Publications.
- Schimmel, A. (2001). *As Through a Veil: Mystical Poetry in Islam*.
- Sebütekin, H. (1971.), *Turkish-English Contrastive Analysis*, The Hague, Paris.
- Sekulić-Gvozdanović, S. (2004.), *Islamski vrtovi i dvorovi*, Naklada Jurčić, Zagreb
- Shaw, Stanford J. (1976). *History of the Ottoman Empire and Modern Turkey*. Cambridge.
- Silajdžić, A. (2003). *Islam u otkriću kršćanske Europe, Sarajevo*.
- Šiljak-Jesenković, A. (2003). *Nad turskim i bosanskim frazionom*, Sarajevo.
- Slobin, D. I. & Zimmer, K. (1986). *Studies in Turkish Linguistics*. Amsterdam, Philadelphia.
- Smailagić, N. (1976). *Klasična kultura islama*, sv. I i II, Zagreb.
- Steinbach, U. (2003). *Geschichte der Türkei*. München.
- Stierlin, H. (2002). *Early Architecture*, Taschen, Köln.
- Stierlin, H. (2002). *From the Selcuks to the Ottomans (Architecture)*, Taschen, Köln.
- Swift, L. (1962). *A Reference Grammar of Modern Turkish*, Bloomington, the Hague.
- Şen, F. (1991). *Türkei*. München.
- Tanasković, D. & Šop I. (1981). *Sufizam*, Prosveta, Beograd, (odabrani eseji, 153-186).
- Teodosijević, M. (1997). *Izbor Iz Savremene turske proze*, Beograd
- Teodosijević, M. (2004). *Turski jezik u svakodnevnoj komunikaciji*. Beograd
- The Great Ottoman Turkish Civilization, Vol. III (Philosophy, Science and Institutions), IV. (Culture and Arts), (2000). Ankara.
- Todorova, M. (1997). *Imaginarni Balkan*, Beograd.
- Underhill, R. (1976). *Turkish grammar*, Cambridge.
- Vaughn Findley, C. (2005). *The Turks in World History*. Oxford [u.a.] : Oxford Univ. Press.
- Warren Hostler, Ch. (1993). *The Turks of Central Asia*. Westport, Conn. [u.a.], Praeger.
- Wehr, Hans (ur. J. M. Cowan). *A Dictionary of Modern Written Arabic*, Beirut London,
- Wieser Enzyklopädie des europäischen Ostens, Band 10 – Lexikon der Sprachen des europäischen Ostens /Herausgegeben von M. Okuka unter Mitwirkung von G. Krenn/, (2002.), Klagenfurt, poglavlje *Turksprachen* (E. Čaušević, W. Schulze, H. Haarmann, M. Kappler), str.777-836.
- Wright, W. (1967). *A Grammar of the Arabic Language*, Cambridge University Press.
- Zdravković, I. (1964). *Izbor građe za proučavanje spomenika islamske arhitekture u Jugoslaviji*, Jugoslovenski institut za zaštitu spomenika kulture, Beograd.
- Zukić, K. (2001). *Islamska arhitektura, slikarstvo i primijenjene umjetnosti I, II*, Bošnjački institut, Sarajevo.
- Žunić, A. (2011). *Moderna i suvremena islamska arhitektura u Hrvatskoj*, *Prostor*, 19, 1(41): 92-113, Zagreb.

Bulgu ve Sonuçlar

Elde edilen bulgular Hırvatistan'da gerçekleştirilen Türk dili ve edebiyatı öğretiminin geniş bir kaynakça ile temellendirildiğini ortaya koymaktadır.

Şekil 1. Kaynak eserlerin alanlara göre sayısal dağılımı

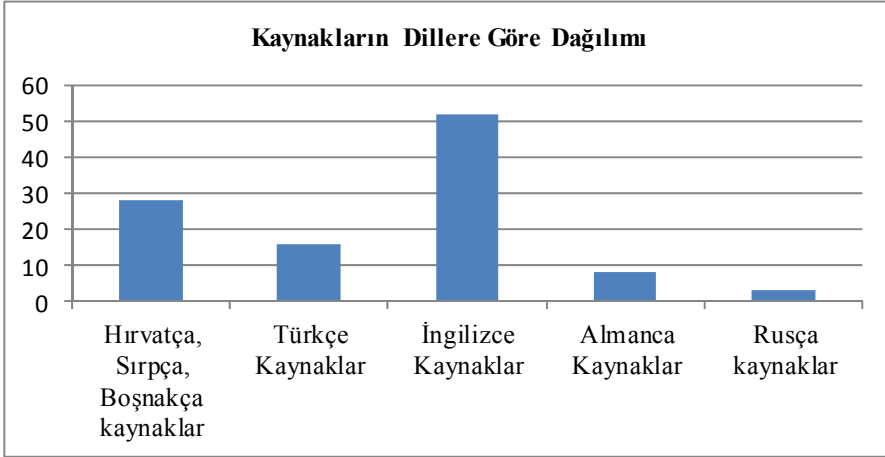
Elde edilen bulgular kaynakların özellikle dil alanında yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Tarihe ait kaynakların ise dil kaynaklarından sonra önemli bir yere sahip olduğu göze çarpmaktadır. Yine kültür, din ve edebiyat kaynaklarının ise birbirine yakın dağılımlar gösterdiği görülmektedir.

Dil kaynakları içerisinde Türk dili sonrasında özellikle Arap dili öğretimi kaynaklarının sık yer aldığı göze çarpmaktadır. Tarih alanında ise Osmanlı tarihine ait eserlerin yoğunluk kazandığı dikkat çekmektedir. Bununla birlikte modern Türkiye tarihine ilişkin kaynaklar da yer almaktadır. Kültür başlığı altında bulunan eserlerin özellikle İslam ve Türk mimarisi alanında yoğunlaştığını görmekteyiz. Türk edebiyatı ise Türk edebiyat tarihi, modern Türk edebiyatı ve Klasik edebiyat alanında yoğunlaşmaktadır.

Şekil 2. Kaynak eserlerin alanlara göre yüzdeleri dağılımı

Elde edilen bulgular dil %37,3; tarih %22,7; kültür %15,4; din %13; edebiyat %11,3 oranında yer aldığı göstermektedir. Dil ve tarih bilgisine dair kaynakların tüm kaynaklar içerisinde ağırlığı oluşturduğunu göstermektedir. Yine tüm alanlar içerisinde din ve edebiyata ilişkin kaynakların en az orana sahip olduğu görülmektedir.

Şekil 3. Kaynak eserlerin dillere göre sayısal dağılımı

Elde edilen bulgular Hırvatça, Sırpça ve Boşnakça kaynakların %26,1; Türkçe kaynakların %14,9; İngilizce kaynakların %48,5; Almanca kaynakların %7,4; Rusça kaynakların %2,8 oranında yer aldığı göstermektedir. İngilizce kaynakların tüm kaynaklar içerisinde ağırlığı oluşturmaktadır. Yine tüm alanlar içerisinde Rusça ve Almanca kaynakların en az orana sahip olduğu görülmektedir.

Kaynakça

- BAJRAKTAREVIĆ, S. (1951). “Kratok osvrt na istorijat orijentalne zbirke jugoslavenske akademije u Zagrebu“, *Prilozi za orijentalnu filologiju i istoriju jugoslovenskih naroda pod turskom vladavinom*, 2: 315.
- ÇETİN İ. & ESKİMEN, D. (2012). “Avrupa’da Türkoloji Öğrenimi Gören Öğrencilerin Türk Dili, Edebiyatı ve Kültürüne İlişkin Görüşleri: Fransa Inalco Örneği”, *Turkish Studies*. 7 (1): 19-35.
- KARATAY, O. (2006). *Hırvatların Kökeni ve Ortaçağ Hırvat Tarihi, Balkanlar El Kitabı*, C.1, Çorum: Karam & Vadi yay.
- VLASİC, A. (2015). *Traces of ottoman culture in croatia, tragovi osmanske kulture u hrvatsko*, Zagreb/ İstanbul.
- YÜRÜR, P. (2001). *Tarihi Süreç İçerisinde Hırvatistan Dış Politikası*, Asam Yayınları, Ankara: Balkan Araştırmaları Dizisi.